

DE VOGELTREK in de HERFST van 1971.

In dit seizoen verliep de trek aan de kust vrij gunstig voor de waarnemers, omdat de goede trekdagen veelal op de weekeinden vielen; er is namelijk in hoofdzaak op de zaterdagen en zondagen geteld. In Bilthoven, waar vrijwel iedere dag waargenomen werd, werd het waarnemen vaak belemmerd door grondmist.

Het weer in september en oktober was mooi en zacht, maar er ontstond wel vaak grondmist door uitstraling tijdens de koude nachten. In de periode 18 - 21 oktober was er weinig trek, doordat de wind tot stormachtig aangewakkerd was.

24 Oktober was de trekdag bij uitstek langs de kust. Er was een stroom van allerlei soorten vogels en de vinken vlogen tot laat in de middag in zuidelijke richting. Het weer was uitzonderlijk zacht, geen bewolking en aanvankelijk wat grondnevel met een zicht van 1,5 km. Deze loste snel op tot een zicht van 5 km. De aanvankelijke zwakke westenwind kromp naar z.z.o., windkracht 3 B. Aan de Hondsbosse zeewering, waar die dag ook geteld werd door de C.J.N., ruimde de wind van z.o. 3 naar z.z.o. 4. Op beide posten werd geteld tot 11 uur 's morgens. Ter vergelijking geven we de aantallen getelde vogels in onderstaande kolommen.

	Boulevard: Hondsb:		Boulevard: Hondsb:		
Spreeuw	(580 n.W (5400//kust	5420n.W. 1900//kust	Koperwiek Zanglijster	900 10	384 5
Vink	3500	2720	Rietgors	12	7
gemengd Keep	700	1600	Goudhaantje	5	-
Groenling	60	6	Geelgors	-	6
Putter	26	37	Merel	5	43
Bijs	30	56	B.Kraai	3	6
Kneu	100	75	Roek	-	17
Ringmus	500	1390	Kauw	335	526
Graspieper	120	160	Zw.kraai	4	-
W.Kwikstaart	2		Vl.gnaai	-	1
Gele "		1	Holenduif	3	-
Veldleeuwerik	200	2180	Houtduif	8	15
Grote lijster	135	-	T.Tortel	6	41
Kramsvogel	345	290	Koolmees	340	386

Boulevard: Hondsb.:			Boulevard: Hondsb.:		
Pimpelmees	70	146	Huiszwaluw	4	28
Gen.+Zw.mees	150		Kievit	9	123
Zw.Mees+Glansk.+Kuifn.	6+3+1		Torenavalk	3	-
Oeverzwaluw	-	2	Specht	-	1
Boerenzwaluw	3	10	Huisms	-	23

Aan de boulevard trokken nog enkele troepjes eenden langs (en 1 papegaai) over zee trokken veel kapmeeuwen. Aan de Hondsbosse trokken over zee nog wat steltlopers, waaronder zilver- en goudplevieren.

In IJmuiden is op die dag ook trek waargenomen door de Vogelwacht IJmuiden, maar slechts tot kwart voor 10. Het is misschien toch wel aardig enkele aantallen te vergelijken met de onze over hetzelfde tijdvak van 7 u.15 tot 9 u.45.

	Zuidpier	Boulevard		Zuidpier	Boulevard
Spreeuw	1508	4350	Ringmus	336	326
Vink	1054	2450	Kauw	304	270
Graspieper	53	79			

Op 16 oktober waren de aantallen als volgt:

	Zuidpier	Boulevard		Zuidpier	Boulevard
Spreeuw	21.150	16250	Koperwiek+ Zanglijster	40	18
Vink	400	670	Kauw	80	30
Graspieper	60	85	Kievit	65	53
Veldleeuwerik	20	22			

Er is geteld op beide posten van 7 u.15 tot 9 u.30.

De graspiepers trokken de hele maand september en ook in oktober door met als topdag 26 sept., in 3 uur 3170 piepers in 198 troepen. Op 27 sept. 4 en 24 okt. was er ook een goede trek van graspiepers.

Spreeuw In september en de eerste 2 dekaden van oktober zwierven er grote troepen spreeuwen van 2000-10.000 eks. in het duin, die op de duin-doorns foerageerden. Dagen met goede trek van spreeuwen vielen op 6, 15, 16, 17, 22, 24 okt. en 7 nov. Voor de spreeuwen was 16 oktober de topdag, met 21.150 getelde eks. in IJmuiden en 16.400 eks. in 150 troepen in 2 uur aan de Boulevard bij Bloemendaal aan Zee. Op 24 okt. was er zeetrek in W. richting.

Vink De trek van vinken zette eind september in. Dagen met goede trek waren 10, 16, 23 en 24 okt. Op 24 okt. trokken er veel gemengde troepen

van vinken en kepen en troepen van enkel kepen. In Bilthoven was er goede trek op 5, 12, 21 en 24 okt. en met 10 okt. als topdag met 330 vinken in anderhalf uur. Vanzelfsprekend zijn daar de aantallen nooit zo hoog als aan de kust, waar een sterk gestuwde trek is. In de Krimpe-nerwaard trokken er op 10 okt. ook regelmatig troepjes langs, niettegenstaande mistig weer.

Veldleeuwerik Half oktober komt de trek van veldleeuweriken op gang, maar de aantallen blijven klein. Alleen op 24 en 25 okt. was er een sterkere trek, die de gehele dag aanhield. In Bilthoven was de hele maand trek met op 26 okt. het hoogste aantal. Aan de Hondsbosse zeevering telde de C.J.N. op 23 en 24 okt. resp. 194 en 2180 veldleeuweriken.

Lijsters. Dagen met trek van kramsvogels en koperwieken waren 13, 16, en 24 okt. en 7 nov. In Bilthoven was er op 13 okt. sterke lijstertrek, 1500 eks. in 1 uur, andere dagen met lijstertrek waren 14 en 17 okt. De dag met massale kramsvogeltrek is langs de kust niet geweest. In de Strandloper, orgaan van de Ver. Vogelbescherming Noordwijk lazen wij dat er op 5 okt. in Noordwijk aan Zee in een half uur 2000 zanglijster geteld zijn. Op 15 okt. telde men er in een half uur 8000 koperwieken. In de Krimpe-nerwaard trokken ze op 16 okt. In Bilthoven viel de topdag van lijstertrek op 13 okt., met op 14 okt. nog een staartje.

Kraaien. De trek van kraaien was weer minien. De eerste bonte kraaien zagen we op 16 okt. langs komen. Op 10, 16, 17 en 24 okt. was er wat trek, hoofdzakelijk van kauwen. Roeken zijn er zo goed als niet gezien.

Mezen. Opmerkelijk is dit jaar de invasie van mezen. Op bijna alle waarneming-dagen aan de kust bij de Zeeweg trokken er geregeld troepjes mezen langs, vaak hoog over, neest koolmezen, maar ook pinnel- en zwarte mezen. De volgende aantallen noteerden we:

	Koolnees	Pinneln.		Kooln.	Pinneln.	genengd	Zw. mees
26 sept.	56	46	17 okt.	50	6		11
10 okt.	88	17	23 okt.	25	-	12	
16 okt.	30		24 okt.	340	70	140	16
			30 okt.	24	-	-	-

Op 24 okt. zagen we een troep van 30 mezen hoog over zee in westelijke richting vliegen, wat we nog nooit waargenomen hadden. In het Vinkentouw, uitgave van het Vogeltrekstation Arnhem, maakt men melding van oktobervangsten van koolmezen met een ring on uit Lithauen, Polen, Oost- en West Duitsland. Hieruit kunnen we afleiden, dat de mezeninvasie vanuit de Baltische landen afkomstig is.

Voor een andere belevens van deze herfst zorgden de Jan van Genten. Aan de Boulevard bij de Zeeweg trokken op 10 en 16 okt. langs de kust resp. 18 ad. en 9 juv., en 25 ad. en 3 juv.; de juv. waren 1e en 2e jaars vogels. In de Strandloper lazen wij, dat men ze op 9 dagen in sept. heeft waargenomen, gemiddeld 3 eks., en in okt. op 10 dagen, net als toppen op 10 okt. 110 eks.; op 16 okt. 184 eks. en op 12 okt. 35 eks. achter een vissende kotter. Ook bij de pieren in IJmuiden heeft men grote aantallen gezien.

Roofvogels. In het begin van de trektijden zijn er op verschillende plaatsen langs de kust en in Bilthoven snellekens gezien. Deze soort was de laatste jaren een zeldzame doórtrekker geworden. Verder waren er weinig roofvogels, alleen enkele sperwers en torenvalken.

Groenlingen, kneuen, ringnussen, putters en sijzen trokken ook regelmatig door, met hogere aantallen op de toptrekdagen. Doortrekkende barnsijsjes hebben we op de post er niet uit kunnen halen. Op 7 nov. trok er nog een boerenwaluw langs. Er is weinig echte terugtrek geweest, soms enkele troepjes ringnussen en kneuen, die heel spoedig reageren op nevel of andere omstandigheden.

Al net al hebben we dit seizoen een paar prachtige dagen beleefd, het gadeslaan van de duizenden vogels, die in een lange stroom voorbij vliegen; om de sport om ze te herkennen en al hun verschillende trekgeluidjes thuis te brengen.

T. Bloem-Margadant
Veldlaan 8, Aerdenhout.